

EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 24.3.2009
C(2009) 1481 galīgā redakcija

Priekšmets: Par valsts atbalstu N 204/2008 - Latvija
Atbalsts kredītgarantiju veidā

Ministra kungs!

Eiropas Komisija vēlas informēt Latviju, ka, pārbaudījusi Jūsu iestāžu sniegto informāciju par minēto valsts atbalstu, tā ir nolēmusi necelt iebildumus pret attiecīgo atbalstu, jo tas ir saderīgs ar EK līgumu.

Pieņemot šo lēmumu, Komisija ņēma vērā šādus apsvērumus.

1. PROCEDŪRA

- (1) Saskaņā ar EK līguma 88. panta 3. punktu Latvijas Republikas Pastāvīgā pārstāvniecība Eiropas Savienībā 2008. gada 21. aprīļa vēstulē, kas reģistrēta minētajā dienā, paziņoja Komisijai par šo atbalsta pasākumu. Papildu informācija tika sniegta 2008. gada 28. jūlijā, 9. septembra un 24. novembra un 2009. gada 9. janvāra un 13. februāra vēstulēs, kas reģistrētas tajās pašās dienās.

2. APRAKSTS

2.1. Nosaukums

- (2) Kredītu garantijas

2.2. Atbalsta shēmas ilgums

- (3) No Komisijas lēmuma pieņemšanas dienas līdz 2013. gada 30. decembrim

Viņa ekselence **Māris RIEKSTIŅA** kungs
Ārlietu Ministrs
K.Valdemāra iela 3,
Rīga LV-1395

2.3. Budžets

- (4) Kopējais budžets LVL 250 000 000 (aptuveni EUR 355 720 000)
Gada budžets LVL 50 000 000 (aptuveni EUR 71 144 000)

2.4. Atbalsta saņēmēji

- (5) 101 līdz 500 uzņēmumi (lauku saimniecības un uzņēmumi, kas nodarbojas ar I pielikumā iekļautu lauksaimniecības produktu pārstrādi)

2.5. Pasākuma veids

- (6) Garantija

2.6. Juridiskais pamats

- (7) Atbalsta shēmas juridisko pamatu veido šādi tiesību akti:
- Ministru kabineta noteikumu "Lauksaimniecības un lauku attīstības kredītu garantēšanas kārtība" projekts;
  - Ministru kabineta noteikumu "Kārtība, kādā, izstrādājot likumprojektu par valsts budžetu kārtējam gadam, tiek paredzētas valsts saistības par garantijām, kas sniegtas atbilstoši lauksaimniecības un lauku attīstības kredītu garantēšanas programmām, kā arī izsniegto garantiju uzraudzības kārtība" projekts.

2.7. Pasākuma apraksts

- (8) Saskaņā ar paziņoto shēmu Latvijas iestādes plāno piešķirt atbalstu lauksaimniecības un lauku attīstības pasākumiem, kuri paredzēti lauksaimniecības produktu primārās ražošanas un I pielikumā iekļautu lauksaimniecības produktu pārstrādes atbalstam kredītu garantiju veidā. Ja atbalsta saņēmējs vēlas no kredītiestādes saņemt kredītu un viņa kredītnodrošinājums tiek atzīts par nepietiekamu, valsts akciju sabiedrība "Lauku attīstības fonds" (turpmāk "Fonds") saskaņā ar noslēgto līgumu piešķirs garantijas kredītiestādēm, un kredītiestādes izsniegs kredītus lauksaimniekiem vai lauksaimniecības produktu pārstrādātājiem, kuriem nav pietiekama kredītnodrošinājuma lauksaimniecības un lauku attīstības pasākumiem. Lai saņemtu kredīta garantiju, ir jāsamaksā vienreizēja maksa jeb prēmija, kad kredītiestādei tiek piešķirta garantija saistībā ar kredītu.
- (9) Ar šo garantiju shēmu Latvijas iestādes vēlas kompensēt līdz pat 70 % no attaisnotajām izmaksām par primāro ražotāju un I pielikumā iekļautu lauksaimniecības produktu pārstrādātāju ieguldījumiem un 70 % no darbības uzsākšanas attaisnotajām izmaksām, kas radušās jaunajiem lauksaimniekiem, kuri nodarbojas ar primāro ražošanu.
- (10) Turklāt saskaņā ar shēmu garantijas piešķirs kredītiem, lai atbalstītu citus pasākumus un darbības, kas saistītas ar lauku un lauksaimniecības attīstību. Komisija ir ņēmusi vērā Latvijas iestāžu sniegto informāciju un apliecinājumus, ka šādu atbalstu primārajiem ražotājiem sniegs saskaņā ar Komisijas 2007. gada 20. decembra Regulu (EK) Nr. 1535/2007¹ par EK līguma 87. un 88. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam lauksaimniecības produktu ražošanas nozarē, bet atbalstu lauksaimniecības produktu un

---

¹ OV L 337, 21.12.2007., 35. lpp.

citū, I pielikumā neiekļautu produktu² pārstrādātājiem — saskaņā ar Komisijas 2006. gada 15. decembra Regulu (EK) Nr. 1998/2006³ par Līguma 87. un 88. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam, un ka tiks ievēroti visi šajās regulās paredzētie nosacījumi (jo īpaši Regulas (EK) Nr. 1535/2007 3. panta 6. punkta d) apakšpunktā un Regulas (EK) Nr. 1998/2006 2. panta 4. punkta d) apakšpunktā izklāstītie noteikumi). Turklāt Latvijas iestādes ir apstiprinājušas, ka atbalstu nesniegs grūtībās nonākušām saimniecībām.

- (11) Kredītu varētu izsniegt jebkura kredītiestāde, kas darbojas tirgū (ieskaitot ārvalstu kredītiestādes). Kredītiestādei jānoslēdz sadarbības nolīgums ar Fondu. Plānotais garantiju termiņš ir 10 gadi, taču atsevišķos gadījumos to var pagarināt, ja šis pagarinājums nepalielina Fonda darbības risku. Kredītiestāde var pieprasīt kompensēt ne vairāk kā 70 % neatmaksātā parāda no tās kredīta daļas, uz ko attiecas garantija.
- (12) Garantija tiek piešķirta kredītiestādei, un tā tiek izmantota tikai tad, ja atbalsta saņēmējs (kredīta ņēmējs) vairs pats nespēj pildīt savas saistības pret kredītiestādi. Pēc kredītiestādes rakstiska pieprasījuma Fonds saskaņā ar garantijas līgumu sedz atbalsta saņēmēja neatmaksāto kredīta pamatsummas daļu, ņemot vērā vienu no šādiem scenārijiem:
- kredīta ņēmējs kredīta līgumā noteikto saistību izpildi ir kavējis 180 dienas un kredītiestāde ir nolēmusi pieprasīt visa kredīta atmaksu;
  - kredītiestāde ir iesniegusi prasību tiesā par kredīta līgumā noteikto kredīta ņēmēja saistību izpildi;
  - pret kredīta ņēmēju ir uzsākts maksātnespējas process.
- (13) Dažādās vienreizējās prēmijas par garantijas piešķiršanu kredītiem paziņotajā garantiju shēmā ir 0,5–2 % no garantējamās summas. Tās piemēros, izsniedzot kredītu.
- (14) Prēmiju atbalsta saņēmējs Fondam maksā kredīta saņemšanas brīdī. Garantijas prēmijas nesedz shēmas administratīvās izmaksas un gada atlīdzība par atbilstīgu kapitālu. Katru garantiju novērtēs, ņemot vērā visus attiecīgos riska faktoros (kredīta ņēmēja reputācija, nodrošinājums, garantijas termiņš utt.), un uz šīs riska analīzes pamata garantiju iedalīs vienā vai vairākās noteiktās riska klasēs un iekasēs atbilstīgu prēmiju par garantijas izsniegšanu. Procentuālo maksas apmēru katrai atsevišķai garantijai noteiks atkarībā no Fonda aprēķinātā garantijas riska. Dažādās prēmijas nosaka, bāzes procentu likmei 0,5 % apmērā no garantijas summas pieskaitot kredīta garantijas riska faktoru novērtējumu procentos. Fonda valdei ir tiesības šādi noteikto procentu likmi koriģēt par 0,3 % (papildus aprēķinātajiem 0,5–2 %), ja iesniegumā par garantijas saņemšanu ir ietverta nozīmīga papildu informācija par projekta realizācijas iespējām. Latvijas iestādes ir apliecinājušas, ka dažādās prēmijas paziņotajā garantiju shēmā ir noteiktas **ņemot vērā tirgus** apstākļus un vēsturiskās un pašreizējās tirgus cenas līdzvērtīgu kredītu gadījumā.

---

² Atbalstu zvejai un akvakulturai sniegs saskaņā ar Komisijas 2007. gada 24. jūlija Regulu (EK) Nr. 875/2007 par EK līguma 87. un 88. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam zivsaimniecības nozarē, OV L 193, 25.7.2007., 6. lpp.

³ OV L 379, 28.12.2006., 5. lpp.

- (15) Katras garantijas skaidras naudas dotācijas ekvivalentu aprēķinās saskaņā ar metodi, ko izmanto garantiju shēmās ietvertā atbalsta elementa aprēķināšanai un kas paredzēta Komisijas paziņojumā par EK līguma 87. un 88. panta piemērošanu valsts atbalstam garantiju veidā⁴ (paziņojums par garantijām). Latvijas iestādes norādīja, ka skaidras naudas dotācijas ekvivalents katrai saskaņā ar shēmu piešķirtajai garantijai ir starpība starp faktiski maksāto prēmiju un prēmiju, kādu vajadzētu maksāt līdzvērtīgā shēmā, kas nav atbalsta shēma. Minētajām teorētiskajām prēmijām, no kurām aprēķina atbalsta elementu, jāaptver parastie, ar garantijām saistītie riski, kā arī administratīvās un kapitāla izmaksas⁵. Turklāt Latvijas iestādes ir apliecinājušas, ka atbalsta intensitātes aprēķināšanai izmantotā atsaucē likme tiks regulāri pārskatīta un tā vienmēr būs piemērojamā atsaucē likme⁶.
- (16) Pamatojoties uz šo informāciju, atbalsta intensitāti aprēķina pēc šādas formulas: *Atbalsta intensitāte = (garantētā summa x risks) – samaksātā prēmija*.
- (17) Grūtībās nonākuši uzņēmumi, kuru definīcija sniegta 2.1. daļā Eiropas Kopienas Komisijas 2004. gada 1. oktobra paziņojumā par Kopienas pamatnostādņiem par valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai, nevar saņemt kredīta garantiju⁷.
- (18) Latvijas iestādes nodrošinās paziņojuma par garantijām 6. punktā paredzēto ziņojumu sniegšanu Komisijai.
- (19) Latvijas iestādes ir nosūtījušas Komisijai informāciju, lai pierādītu, ka atbalsts ir paredzēts skaidri noteiktiem mērķiem, kuri izvirzīti, ņemot vērā konstatētās strukturālās un teritoriālās vajadzības un strukturālos trūkumus. Iestādes ir paskaidrojušas, ka pasākums ir saderīgs ar Latvijas Lauku attīstības programmas (2007–2013) mērķiem un kritērijiem, jo īpaši ar I asi “Lauksaimniecības un mežsaimniecības sektora konkurētspējas veicināšana”. Garantija palīdzētu uzlabot lauksaimniecības konkurētspēju, atbalstot tās pārstrukturēšanu, attīstību un inovācijas, palīdzot pielāgoties ar sabiedrību saistītas vides aizsardzības prasībām, stiprinot uzņēmējdarbību un novatorisku pieeju lauksaimniecībā.
- (20) Latvijas iestādes ir apliecinājušas, ka saskaņā ar šo shēmu atbalstu piešķir tikai par pasākumiem, kas veikti pēc tam, vai pakalpojumiem, kas saņemti pēc tam, kad ir izveidota atbalsta shēma un Komisija to ir atzinusi par saderīgu ar EK līgumu.
- (21) Ir apliecināts, ka shēmā ir iestrādāts veicinošs elements, proti, atbalstu nepiešķirs par darbu, kas uzsākts, vai pasākumiem, kas veikti, pirms atbalsta pieteikums ir pienācīgi iesniegts kompetentajām iestādēm un ir saņemts tā saistošs apstiprinājums, skaidri norādot piešķiramo atbalsta summu vai arī šīs summas aprēķina metodi.

---

⁴ OV C 155, 20.6.2008., 10. lpp.

⁵ Šo aprēķinu var apkopot attiecībā uz katru riska klasi kā starpību starp a) neatmaksāto garantēto summu, ko reizina ar riska klases riska faktoru (kur “risks” ir saistību nepildīšanas iespējamība pēc administratīvo un kapitāla izmaksu iekļaušanas), kas ir tirgus prēmija, un b) ikvienu samaksāto prēmiju, t. i., (garantētā summa x risks) – samaksātā prēmija.

⁶ http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html.

⁷ OV C 244, 1.10.2004., 2. lpp.

(22) Saskaņā ar šo shēmu piešķirto atbalstu nevar apvienot ar citu publisko atbalstu, kas saņemts no citām vietējām, reģionālām, valsts vai Kopienas programmām to pašu attaisnoto izmaksu segšanai.

2.7.1. Ieguldījumu atbalsts

(23) Kopējā vienam atbalsta saņēmējam garantētā summa nedrīkst pārsniegt LVL 500 000 (EUR 711 000) individuāla kredīta ņēmēja gadījumā vai LVL 600 000 (EUR 853 730) savstarpēji saistītai klientu grupai vai tiesību aktos noteiktā kārtībā atzītiem lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīviem.

(24) Latvijas iestādes ir apliecinājušas, ka atbalsts nebūs saistīts ar ieguldījumiem produktos, kuriem kopīgajā tirgus organizācijā, ieskaitot ELGF finansētas tiešā atbalsta shēmas, ir noteikti ražošanas vai Kopienas atbalsta ierobežojumi attiecībā uz individuāliem lauksaimniekiem, lauku saimniecībām vai pārstrādes uzņēmumiem, ja šādi ieguldījumi radītu ražošanas jaudas pieaugumu, kas pārsniedz šos ierobežojumus. Turklāt Latvijas iestādes ir pierādījušas un apliecinājušas, ka garantijas nepiešķirs par ieguldījumiem, kas veikti, lai panāktu atbilstību spēkā esošiem Kopienas tiesību aktiem vai dalībvalsts standartiem.

(25) Latvijas iestādes ir apliecinājušas, ka saskaņā ar šo shēmu kredīta attaisnotās izmaksas neietvers ieguldījumus tādu produktu ražošanā, ar kuriem atdarina vai aizstāj pienu vai piena produktus.

(26) Saskaņā ar šo shēmu piešķirtais atbalsts nesegs lietotas tehnikas iegādes izmaksas.

2.7.1.1. Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās (primāro lauksaimniecības produktu ražošana)

(27) Kredītam jābūt saistītam ar ieguldījumiem lauksaimniecības uzņēmuma modernizācijā, attīstībā un optimizācijā.

(28) Atbalstu ieguldījumiem piešķir, ja kredīts ir izsniegts vienam vai vairākiem šādiem mērķiem: ražošanas izmaksu samazināšana, ražošanas optimizēšana un reorganizēšana, produktu kvalitātes paaugstināšana.

1. tabula iekļauta informācija par Latvijas iestāžu paziņotajiem attaisnotajiem izdevumiem:

ATTAISNOTIE IZDEVUMI	ATBALSTA MAKSIMĀLĀ INTENSITĀTE	
	MLA ⁸	Citi apgabali
(1) Nekustamo īpašumu celtniecība, iegāde vai labiekārtošana (2) Iekārtu un aprīkojuma pirkšana vai pirkumnoma, nepārsniedzot pamatlīdzekļu tirgus vērtību (3) Datoru programmatūras iegāde, nepārsniedzot pamatlīdzekļu tirgus vērtību (4) Vispārējās izmaksas, kas saistītas ar 1. un 2. punktā minētajiem izdevumiem, piemēram, arhitektu, inženieru un konsultantu atalgojums, priekšizpētes veikšana, patentu un licenču iegāde	50 % ⁹	40 % ¹⁰

Latvijas iestādes ir apliecinājušas, ka atbalsta maksimālā intensitāte — 50 % no attaisnotajiem ieguldījumiem un tieši jaunajiem lauksaimniekiem paredzētie 60 % — būs atļauta tikai attiecībā uz ieguldījumiem mazāk labvēlīgos apgabalos vai teritorijās, kas minētas Regulas (EK) Nr. 1698/2005 36. panta a) punkta i), ii) un iii) apakšpunktā.

(29) Zemes iegāde var veidot daļu no attaisnotajiem izdevumiem. Latvijas iestādes ir apliecinājušas, ka atbalstu zemes iegādei var sniegt tikai tad, ja attiecīgā zeme nav paredzēta apbūvei. Turklāt atbalsts zemes iegādei nesegs vairāk par 10 % no kopējiem ieguldījuma attaisnotajiem izdevumiem.

(30) Grūtībās nonākušas lauku saimniecības nevar saņemt kredīta garantiju. Tāpat atbalstu nepiešķir ražošanas tiesību, dzīvnieku un viengadīgu augu iegādei, viengadīgu augu stādīšanai, vienkāršiem aizstāšanas ieguldījumiem. Ir tiesības pieteikties uz atbalstu par ieguldījumiem drenāžas darbos vai apūdeņošanas iekārtās un darbos.

(31) Atbalstu drenāžas darbiem vai apūdeņošanas iekārtām un darbiem var piešķirt arī tad, ja šādu ieguldījumu rezultātā iepriekšējais ūdens patēriņš nesamazinās par 25 %.

(32) Saskaņā ar šo shēmu ir tiesības pieteikties uz atbalstu par ieguldījumiem drenāžas sistēmu ierīkošanai un remontam meža zemēs. Latvijas iestādes ir apstiprinājušas, ka lauksaimniekiem piešķirtie kredīti paredzēto darbību veikšanai dos tiešu ieguldījumu meža ekoloģiskās, aizsargājošās un rekreatīvās funkcijas, bioloģiskās daudzveidības un veselīgas meža ekosistēmas uzturēšanā vai atjaunošanā. Ieguldījumi nesamazinās bioloģisko daudzveidību, neizraisīs barības vielu izskalošanos un nekaitēs dabiskām ūdens ekosistēmām vai ūdens aizsardzības zonām. Atbalsta intensitāte vienam projektam nepārsniegs 60 % no attaisnotajām izmaksām. Tikai primārajiem ražotājiem ir tiesības pieteikties uz atbalstu saskaņā ar šo pasākumu. Turklāt Latvijas iestādes ir apliecinājušas,

⁸ Mazāk labvēlīgie apgabali vai teritorijas, kas minētas Regulas (EK) Nr. 1698/2005 36. panta a) punkta i), ii) un iii) apakšpunktā, kā dalībvalstis tās noteikušas saskaņā ar minētās regulas 50. un 94. pantu (MLA).

⁹ Atbalsta intensitāti var paaugstināt līdz 60 %, ja ieguldījumus veic jaunie lauksaimnieki pirmajos piecos gados pēc darbības uzsākšanas.

¹⁰ Atbalsta intensitāti var paaugstināt līdz 50 %, ja ieguldījumus veic jaunie lauksaimnieki pirmajos piecos gados pēc darbības uzsākšanas.

ka tiks ievēroti visi attiecīgie nosacījumi, kuri paredzēti VII.C. nodaļā Kopienas pamatnostādņēs attiecībā uz valsts atbalstu lauksaimniecības un mezsaimniecības nozarē 2007.–2013. gadā¹¹ (Pamatnostādnes).

2.7.1.2. Atbalsts ieguldījumiem I pielikumā iekļautu lauksaimniecības produktu pārstrādē

- (33) Kredītam jābūt saistītam ar tādu ieguldījumu lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšanā un vides aizsardzībā, kas uzlabo uzņēmuma vispārējos darbības rezultātus.
- (34) Atbalsta saņēmēji ir mikrouzņēmumi, mazie un vidējie uzņēmumi Komisijas Ieteikuma 2003/361/EK nozīmē un minētā ieteikuma 2. panta 1. punktā neietverti vidēji lieli uzņēmumi, kuriem ir mazāk nekā 750 darbinieku un/vai kuru apgrozījums ir mazāks nekā 200 miljoni euro. Uzņēmumiem, kuriem ir vairāk nekā 750 darbinieku un/vai kuru apgrozījums ir vienāds ar vai lielāks par 200 miljoniem euro, atbalstu nepiešķir. Ja saņēmēji ir MVU, attaisnotie izdevumi būs saskaņā ar Komisijas Regulas (EK) Nr. 70/2001 2. un 4. pantu (tagad aizstāti ar 2. un 15. pantu Komisijas 2008. gada 6. augusta Regulā (EK) Nr. 800/2008, kas atzīst noteiktas atbalsta kategorijas par saderīgām ar kopējo tirgu, piemērojot Līguma 87. un 88. pantu¹² (Vispārējā grupu atbrīvojuma regula — VGAR)). Iestādes ir apliecinājušas Komisijai, ka pilnībā tiks ievēroti arī visi citi VGAR attiecīgie noteikumi.
- (35) Tiem saskaņā ar shēmu veiktajiem pasākumiem, uz kuriem neattiecas VGAR (apgabalos, kam nav tiesību saņemt reģionālo atbalstu, uzņēmumiem, kas nav uzskatāmi par maziem uzņēmumiem, bet kuros ir mazāk nekā 750 darbinieku un/vai kuru apgrozījums ir mazāks nekā 200 miljoni euro, ja saņēmējs izpilda visas pārējās Ieteikuma 2003/361/EK prasības), Latvijas iestādes ir apņēmušās ievērot visus attiecīgos nosacījumus, kas minēti Komisijas izdotajās valstu reģionālā atbalsta pamatnostādņēs 2007.–2013. gadam¹³. Šīs saistības ietver sekojošus elementus:
- Atbalsta saņēmējs būs tiesīgs saņemt kredītgarantiju tad, ja īstenojot ieguldījumu projektu tiks izveidota jauna ražotne, paplašināta esoša ražotne, dažādota ražotnes produkcija ar jauniem papildu produktiem, būtiski mainīsies esošās ražotnes kopējais ražošanas process;
  - Attaisnotās izmaksas būs izmaksas, kas saistītas ar materiālajiem aktīviem (tehnikas un aprīkojuma iegāde) un nemateriālajiem aktīviem (patenti, licences). Katrā ziņā attiecināmie nemateriālie aktīvi paliks saistīti ar saņēmēju reģionu, kam ir tiesības saņemt reģionālo atbalstu, un tie netiks nodoti citiem reģioniem, īpaši tādiem reģioniem, kam nav tiesību saņemt reģionālo atbalstu. Shēmā nav paredzēts atbalsts aizstāšanas ieguldījumiem. Visiem iegādātajiem aktīviem jābūt jauniem. Attaisnotās izmaksas var būt izpirkumnomas izmaksas saistībā ar materiālu vai nemateriālu aktīvu iegādi, ja runa ir par finanšu izpirkumnomu un ja līgumā ir paredzēts pienākums, nomas termiņam beidzoties, iegādāties konkrēto aktīvu.;
  - Atbalstu var piešķirt tikai tad, ja pirms projekta darba uzsākšanas saņēmējs ir iesniedzis iesniegumu par atbalsta saņemšanu un ja par shēmas administrēšanu atbildīgā iestāde

¹¹ OV C 319, 27.12.2006., 1. lpp.

¹² OV L 214, 9.8.2008., 3. lpp.

¹³ OV C 54, 4.3.2006., 13. lpp.

ir rakstiski apstiprinājusi, ka pēc detalizētas pārbaudes veikšanas projekts principā atbilst shēmā iekļautajiem atbilstības nosacījumiem. Ja darbs tiek sākts pirms ir izpildīti šajā punktā minētie nosacījumi, viss projekts zaudē tiesības uz atbalstu;

- d) Katrā ziņā, atbalsta saņēmējam vismaz 25 % apmērā no attaisnotajām izmaksām ir jānodrošina tāds finansiāls ieguldījums, par kuru nav saņemts nekāds publisks atbalsts, tajā skaita iekļaujot *de minimis* atbalstu;
- e) Ieguldījumi jā saglabā vismaz 5 gadus pēc ieguldījumu pabeigšanas dienas, pretējā gadījumā atbalsts jā atmaksā;
- f) Saskaņā ar šo shēmu piešķirto atbalstu nevar apvienot ar citu publisko atbalstu, kas saņemts no citām vietējām, reģionālām, valsts vai Kopienas programmām to pašu attaisnoto izmaksu segšanai.

(36) 2. tabula iekļauta informācija par Latvijas iestāžu paziņotajiem attaisnotajiem izdevumiem:

ATTAISNOTIE IZDEVUMI	ATBALSTA MAKSIMĀLĀ INTENSITĀTE	
	Reģioni, kas atbilst Līguma 87. panta 3. punkta a) apakšpunkta kritērijiem ¹⁴	Citi reģioni ¹⁵
1. Ieguldījumi materiālajos aktīvos	40 %	40 %
2. Ieguldījumi nemateriālajos aktīvos	40 %	40 %
3. Priekšizpēte un konsultācijas saistībā ar minētajiem ieguldījumiem ¹⁶	40 %	40 %

2.7.2. Atbalsts jaunaļiem lauksaimniekiem darbības uzsākšanai

(37) Garantijas piešķirs kredītiem, kas saistīti ar darbības uzsākšanas atbalstu jaunaļiem lauksaimniekiem, kuri nodarbojas ar primāro ražošanu. Atbalsts nepārsniegs EUR 40 000. Turklāt Latvijas iestādes ir apliecinājušas, ka šāds atbalsts kopā ar atbalstu, kas piešķirts saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1698/2005¹⁷, nepārsniegs EUR 55 000 un tiks ievērots katra veida atbalstam noteiktais maksimālais apjoms (EUR 40 000 vienreizējas prēmijas gadījumā, EUR 40 000 subsidēta kredīta gadījumā).

(38) Atbalstu var piešķirt ieguldījumiem, kas veikti, lai panāktu atbilstību spēkā esošiem Kopienas standartiem.

¹⁴ Atbalsta intensitāti samazina līdz 25 % no attaisnotajiem ieguldījumiem reģionos, kas atbilst EK līguma 87. panta 3. punkta a) apakšpunkta kritērijiem, ja atbalsta saņēmējam ir mazāk nekā 750 darbinieku un/vai tā apgrozījums ir mazāks par 200 miljoniem euro, ar nosacījumu, ka šāds saņēmējs izpilda visus citus Ieteikuma 2003/361/EK nosacījumus (turpmāk "vidēji lieli uzņēmumi").

¹⁵ Vidēji lieliem uzņēmumiem reģionos, kam nav tiesību saņemt reģionālo atbalstu, atbalsta maksimālā intensitāte ir samazināta līdz 20 % no attaisnotajiem ieguldījumiem, kas norādīti reģionālā atbalsta pamatnostādņēs, ja ir izpildīti minēto pamatnostādņu attiecīgie nosacījumi.

¹⁶ Šādus izdevumus par attaisnotiem izdevumiem uzskata tikai MVU gadījumā.

¹⁷ Padomes 2005. gada 20. septembra Regula (EK) Nr. 1698/2005 par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA); OV L 277, 21.10.2005., 1.–40. lpp.

(39) Lauksaimniekiem jāatbilst attiecīgajos tiesību aktos iestrādātajiem nosacījumiem attiecībā uz valstspiederību, vecumu, profesionālo kvalifikāciju un ekonomisko dzīvotspēju:

- lauksaimnieks ir jaunāks par 40 gadiem;
- lauksaimniekam ir piemērotas profesionālās prasmes un kompetence;
- lauksaimnieks pirmo reizi dibina lauku saimniecību kā saimniecības vadītājs;
- lauksaimnieks ir iesniedzis uzņēmējdarbības plānu savas lauksaimnieciskās darbības attīstībai. Iesniegtajā uzņēmējdarbības plānā jābūt norādītam mērķim panākt atbilstību spēkā esošiem Kopienas vai valsts standartiem. Atvieglājuma laikposms, kurā jāpanāk atbilstība standartam, nedrīkst pārsniegt 36 mēnešus no darbības uzsākšanas dienas.

Laikā, kad pieņem individuālu lēmumu par atbalsta piešķiršanu, iepriekš minētajām atbalsta piešķiršanas prasībām jābūt izpildītām.

3. NOVĒRTĒJUMS SASKAŅĀ AR KONKURENCES NOTEIKUMIEM

3.1 Atbalsts EK līguma 87. panta 1. punkta nozīmē

(40) Saskaņā ar EK līguma 87. panta 1. punktu ar kopējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm.

(41) Saskaņā ar Eiropas Kopienas Tiesas judikatūru atbalsts uzņēmumam var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm, ja šāds uzņēmums darbojas tirgū, kas atvērts Kopienas iekšējai tirdzniecībai¹⁸.

(42) Valsts garantija kredītiestāžu piešķirtiem kredītiem ir pasākums, ko finansē no valsts resursiem. Šāds pasākums būtu uzskatāms par valsts atbalstu Līguma 87. panta nozīmē, ja saņēmējs šādā veidā iegūtu konkurences priekšrocības, kādu tam nebūtu parastos tirgus apstākļos.

(43) Garantijas prēmijas, ko iekasē saskaņā ar Latvijas ierosināto shēmu, neatbilst tirgus cenām, jo prēmijas neaptver shēmas administratīvās un kapitāla izmaksas, tātad paziņojuma par garantijām 3.4. punkta d) apakšpunkts nav ievērots. Var secināt, ka pasākums ir uzskatāms par valsts atbalstu un ka paziņotajā shēmā ierosinātajās garantijās nav pilnībā ievērots tirgus ekonomikas ieguldītāja princips.

(44) Ja garantiju shēma neatbilst tirgus ekonomikas ieguldītāja principam, uzskata, ka tā ietver valsts atbalstu. Tāpēc var secināt, ka garantija ietver valsts atbalsta elementu Līguma 87. panta 1. punkta nozīmē.

---

¹⁸ Skatīt jo īpaši Tiesas 1988. gada 13. jūlija spriedumu lietā 102/87 Francijas Republika pret Eiropas Kopienas Komisiju, ECR, 1988., 4067. lpp.

3.2. Novērtējums

(45) Valsts atbalsta elements garantijai, ko piešķir lauku saimniecībām vai uzņēmumiem, kuri saistīti ar lauksaimniecības produktu pārstrādi, ir kvantitatīvi jānovērtē, lai pārbaudītu, vai atbalstu var uzskatīt par saderīgu ar īpašajiem noteikumiem, kas piemērojami valsts atbalstam primārajiem ražotājiem vai lauksaimniecības produktu pārstrādātājiem¹⁹.

3.2.1. Atbalsta elementa aprēķināšana

(46) Paziņojuma par garantijām 4.1. punktā noteikts šādi:

- a) Principā par valsts atbalsta elementu uzskata starpību starp individuālās vai saskaņā ar shēmu piešķirtas garantijas atbilstīgo tirgus cenu un faktisko cenu, ko maksā par minēto pasākumu.
- b) Rezultātā iegūtos gada skaidras naudas dotāciju ekvivalentus diskontē līdz to pašreizējai vērtībai, izmantojot atsaucē likmi, tad saskaņā, iegūstot kopējo dotācijas ekvivalentu.
- c) Aprēķinot atbalsta elementu garantijā, Komisija īpašu uzmanību veltīs šādiem aspektiem:
  - garantijas shēmu gadījumā — vai shēmas atbilstības kritērijos paredzēta finansiālās grūtībās nonākušu uzņēmumu izslēgšana;
  - vai katras garantijas apjomu var pietiekami novērtēt tās izsniegšanas laikā;
  - vai garantija aptver vairāk nekā 80 % no kredīta vai citu finanšu saistību nenomaksātās daļas;
  - vai garantijas un kredīta (vai citu finanšu saistību) īpašais raksturs ir ņemts vērā, nosakot garantijas tirgus prēmiju, pēc kuras aprēķina atbalsta elementu, salīdzinot ar faktiski maksāto prēmiju.

(47) Saskaņā ar Paziņojuma par garantijām 4.4. punktu skaidras naudas dotācijas ekvivalents katrai saskaņā ar shēmu piešķirtajai garantijai ir starpība starp faktiski maksāto prēmiju (ja tāda ir noteikta) un prēmiju, kādu vajadzētu maksāt līdzvērtīgā shēmā, kas nav atbalsta shēma. Tāpēc minētajām teorētiskajām prēmijām, no kurām aprēķina atbalsta elementu, jāaptver parastie, ar garantijām saistītie riski, kā arī administratīvās un kapitāla izmaksas²⁰.

(48) Šis dotācijas ekvivalenta aprēķināšanas veids paredzēts, lai nodrošinātu to, ka saskaņā ar shēmu piešķirtais kopējais atbalsts arī vidējā un ilgā termiņā ir vienāds ar līdzekļiem, ko iemaksā valsts iestādes, lai segtu shēmas izstrūkumu. Tā kā valsts garantiju shēmu gadījumā atsevišķu gadījumu īpašās iezīmes shēmas novērtēšanas laikā var nebūt zināmas, atbalsta elements jānovērtē, atsaucoties uz shēmas noteikumiem.

¹⁹ Kopienas pamatnostādnes attiecībā uz valsts atbalstu lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē 2007.–2013. gadā, OV C 319, 27.12.2006., 1. lpp.; Komisijas 2006. gada 15. decembra Regula (EK) Nr. 1857/2006 par Līguma 87. un 88. panta piemērošanu attiecībā uz maziem un vidējiem uzņēmumiem, kas nodarbojas ar lauksaimniecības produktu ražošanu, un grozījumiem Regulā (EK) Nr. 70/2001, OV L 358, 16.12.2006., 3. lpp.; Komisijas 2008. gada 6. augusta Regula (EK) Nr. 800/2008, kas atzīst noteiktas atbalsta kategorijas par saderīgām ar kopējo tirgu, piemērojot Līguma 87. un 88. pantu, OV L 214, 9.8.2008., 3. lpp.

²⁰ Šo aprēķinu var apkopot attiecībā uz katru riska klasi kā starpību starp a) neatmaksāto garantēto summu, ko reizina ar riska klases riska faktoru (kur "risks" ir saistību nepildīšanas iespējamība pēc administratīvo un kapitāla izmaksu iekļaušanas), kas ir tirgus prēmija, un b) ikvienu samaksāto prēmiju, t. i., (garantētā summa x risks) – samaksātā prēmija.

- (49) Katru garantiju novērtēs, ņemot vērā visus attiecīgos riska faktorus, un uz šīs riska analīzes pamata garantiju iedalīs vienā vai vairākās noteiktās riska klasēs un iekasēs atbilstīgu prēmiju par garantijas izsniegšanu (sk. 14. punktu). Latvijas iestādes ir apliecinājušas, ka katras saskaņā ar šo shēmu piešķirtās garantijas atbalsta intensitātes vērtēšana notiks atbilstīgi Paziņojumā par garantijām paredzētajiem garantiju shēmās ietvertā atbalsta elementa aprēķiniem (sk. 15. punktu). Dažādās vienreizējās prēmijas paziņotajā garantiju shēmā svārstās no 0,5 % līdz 2 %, un tās noteiktas salīdzinājumā ar dažādām attiecīgām līdzvērtīgu garantiju tirgus cenām. Atbalsta elementu veido starpība starp dažādajām saskaņā ar šo shēmu iekasētajām prēmijām un tirgus prēmijām, kuras jāmaksā līdzvērtīgā shēmā, kas nav atbalsta shēma (sk. 13.-14. punktu).
- (50) Pašreizējā paziņojumā no shēmas ir izslēgti finansiālās grūtībās nonākuši uzņēmumi (sk. 17. punktu), ir noteikts garantijas maksimālais apmērs (sk. 23. un 27. punktu), paredzēts, ka garantija sedz ne vairāk kā 70 % no pamatā esošā darījuma (sk. 9. un 11. punktu), un, nosakot garantijas tirgus prēmiju, ir ņemtas vērā garantijas, kredīta un atbalsta saņēmēja specifiskās iezīmes (sk. 14. punktu).
- (51) Kopējā dotācijas ekvivalenta aprēķināšanai ir izmantots aprēķināšanas veids, kas paredzēts Paziņojuma par garantijām 4.4. punktā "Atbalsta elements garantiju shēmās". Tāpēc ir izpildīti attiecīgie nosacījumi, kas minēti Paziņojuma par garantijām 4.1. un 4.4. punktā.
- (52) Latvijas iestādes ir apliecinājušas Komisijai, ka tās nodrošinās Paziņojuma par garantijām 6. punktā paredzēto ziņojumu sniegšanu (sk. 18. punktu).

3.2.2. Saderība ar Kopienas pamatnostādņem attiecībā uz valsts atbalstu lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē 2007.–2013. gadā (pamatnostādnes)

- (53) Lai jebkuru atbalsta pasākumu varētu uzskatīt par saderīgu ar kopējo tirgu, tajā jābūt iekļautam veicinošam elementam vai tajā jāparedz atbalsta saņēmēja līdzdalība (pamatnostādņu 15. punkts), atbalstu nevar piešķirt ar atpakaļejošu spēku (pamatnostādņu 16. punkts), un tam jābūt saskaņotam ar lauku attīstības pasākumiem (pamatnostādņu 26. punkts).
- (54) Latvijas iestādes ir apliecinājušas, ka paziņotā garantiju shēma nestāsies spēkā, pirms pasākumu nebūs apstiprinājusi Eiropas Komisija (sk. 20. punktu), un ka tas netiks piešķirts ar atpakaļejošu spēku (sk. 21. punktu). Kredītu un ar to saistīto garantiju piešķir attiecībā uz ieguldījumiem lauku saimniecībās vai saistībā ar lauksaimniecības produktu pārstrādi, kā arī jauno lauksaimnieku darbības uzsākšanai (sk. 9. punktu). Latvijas iestāžu sniegtā informācija liecina, ka pasākums ir saskaņā ar Latvijas Lauku attīstības programmu (sk. 19. punktu).

3.2.2.1. Saderība ar ieguldījumu atbalstu

- (55) Saskaņā ar pamatnostādņu 36. un 46. punktu paziņojumiem par atbalstu ieguldījumiem lauku saimniecībās vai saistībā ar lauksaimniecības produktu pārstrādi jāpievieno dokumenti, ar ko pierāda, ka atbalsts paredzēts tādu skaidri noteiktu mērķu sasniegšanai, kuri izvirzīti, vadoties pēc konstatētām strukturālām un teritoriālām vajadzībām un

strukturāliem trūkumiem. Latvijas iestādes ir iesniegušas vajadzīgo informāciju (sk. 19. punktu). Tāpēc var uzskatīt, ka šis nosacījums ir ievērots.

(56) Saskaņā ar pamatnostādņu 37. un 47. punktu, ja kopīgajā tirgus organizācijā, tostarp tiešā atbalsta shēmās, kuras finansē Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonds (ELGF), ir noteikti ražošanas vai Kopienas atbalsta ierobežojumi attiecībā uz individuāliem lauksaimniekiem, lauku saimniecībām vai pārstrādes uzņēmumiem, valsts atbalstu nepiešķirs ieguldījumiem, kas palielinātu ražošanu, pārsniedzot minētos ierobežojumus. Šis nosacījums ir ievērots (sk. 24. punktu).

Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās (primāro lauksaimniecības produktu ražošana)

(57) Garantijām, kas piešķirtas attiecībā uz ieguldījumiem primārās ražošanas sektorā, piemēro pamatnostādņu IV.A. nodaļu, turpmāk atsaucoties uz Komisijas Regulu (EK) Nr. 1857/2006²¹.

(58) Latvijas iestādes attiecībā uz kredīta garantiju ir paredzējušas ierobežojumus saskaņā ar pamatnostādņu 35. punktu, tā ka ieguldījumi ar mērķi panākt atbilstību spēkā esošiem Kopienas noteikumiem vai valsts standartiem neietilpst paziņotās shēmas darbības jomā (sk. 24. punktu).

(59) Pamatnostādņu 39. punktā noteikts, ka Komisija neatzīst atbalstu lietota aprīkojuma iegādei par saderīgu ar EK līgumu, ja šādu atbalstu piešķir lieliem uzņēmumiem. Tā kā saskaņā ar šo shēmu piešķirtais atbalsts nesegs lietotas tehnikas iegādi (sk. 26. punktu), šis nosacījums ir izpildīts.

(60) Saskaņā ar pamatnostādņu 29. punktu atbalstu ieguldījumiem lauku saimniecībās atzīst par saderīgu ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ja tas atbilst visiem Regulas (EK) Nr. 1857/2006 4. panta nosacījumiem. Regulas (EK) Nr. 1857/2006 4. pantā paredzēta pieļaujamā atbalsta intensitāte dažāda veida ieguldījumiem lauksaimniecībā. Ierosinātā atbalsta maksimālā intensitāte 40 % apmērā vai 50 % apmērā jaunajiem lauksaimniekiem un atbalsta maksimālā intensitāte 50 % apmērā vai 60 % apmērā jaunajiem lauksaimniekiem mazāk labvēlīgos apgabalos vai teritorijās, kas minētas Regulas (EK) Nr. 1698/2005 36. panta a) punkta i), ii) un iii) apakšpunktā (sk. 1. tabulu un 28. punktu), ir saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1857/2006 4. panta 2. punkta noteikumiem.

(61) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1857/2006 4. panta 3. punktu garantiju piešķir tikai attiecībā uz tādiem ieguldījumiem, kuru mērķis ir EK līguma I pielikumā iekļautu produktu ražošanas izmaksu samazināšana, šo produktu ražošanas uzlabošana un pārstrukturēšana, šo produktu kvalitātes uzlabošana vai dabas vides saglabāšana un uzlabošana vai higiēnas apstākļu vai dzīvnieku labturības standartu uzlabošana (sk. 27. punktu).

(62) Regulas (EK) Nr. 1857/2006 4. panta 4. punktā norādīti attaisnotie izdevumi par ieguldījumiem lauku saimniecībās: a) nekustamo īpašumu celtniecība, iegāde vai labiekārtošana; b) iekārtu un aprīkojuma pirkšana vai pirkumnomā, tostarp datoru programmatūras iegāde, nepārsniedzot pamatlīdzekļu tirgus vērtību; c) vispārējās izmaksas, kas saistītas ar a) un b) punktā minētajiem izdevumiem, piemēram, arhitektu,

---

²¹ OV L 358, 16.12.2006., 3. lpp.

inženieru un konsultantu atalgojums, priekšizpētes veikšana, patentu un licenču iegāde. Minētajā pantā papildus norādīts, ka izmaksas, kas saistītas ar izpirkumnomas līgumu un kas nav minētas pirmās daļas b) apakšpunktā, piemēram, nodoklis, iznomātāja peļņa, procentu refinansēšanas izmaksas, pieskaitāmo izmaksu apdrošināšana, papildmaksājumi u. c. nav attaisnoti izdevumi. Izdevumi, par kuriem var piešķirt atbalstu saskaņā ar paziņoto pasākumu (sk. 1. tabulu), atbilst pamatnostādņēs atļautajiem izdevumiem.

- (63) Grūtībās nonākušiem uzņēmumiem nav iespējams saņemt kredīta garantiju (sk. 30. punktu), kā paredzēts Regulas (EK) Nr. 1857/2006 4. panta 5. punktā.
- (64) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1857/2006 4. panta 6. punktu kredīta garantiju nedrīkst piešķirt, ja tiek pārkāpti aizliegumi vai ierobežojumi, kas paredzēti Padomes regulās, ar kurām izveido tirgus kopīgās organizācijas (sk. 24. punktu).
- (65) Ieguldījumi neattiecas uz Regulas (EK) Nr. 1857/2006 4. panta 7. punktā minētajiem produktiem un pasākumiem saistībā ar pamatnostādņu 29. punktu (sk. 30. punktu).
- (66) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1857/2006 4. panta 8. punktu atbalsts zemes iegādei, kas nav apbūvei paredzēta zeme, nepārsniedz 10 % no ieguldījuma kopējiem attaisnotajiem izdevumiem (sk. 29. punktu).
- (67) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1857/2006 4. panta 10. punktu Latvijas iestādes ir apstiprinājušas, ka atbalstu nepiešķirs tādu produktu ražošanai un tirdzniecībai, ar kuriem atdarina vai aizstāj pienu un piena produktus (sk. 25. punktu).
- (68) Kredītu garantijām, kas piešķirtas saistībā ar ieguldījumiem drenāžas sistēmu ierīkošanai un remontēšanai meža zemēs, piemēro pamatnostādņu VII.C. nodaļu.
- (69) Saskaņā ar pamatnostādņu 175. punkta b) apakšpunktu atbalsts pietiekamas ūdens apgādes un pienācīgas drenēšanas nodrošināšanai ir uzskatāms par saderīgu ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ja tas dod tiešu ieguldījumu meža ekoloģiskās, aizsargājošās un rekreatīvās funkcijas, bioloģiskās daudzveidības un veselīgas meža ekosistēmas uzturēšanā vai atjaunošanā. Ieguldījumi nedrīkst samazināt bioloģisko daudzveidību, izraisīt barības vielu izskalošanos vai nelabvēlīgi ietekmēt dabiskās ūdens ekosistēmas vai ūdens aizsardzības zonas. Latvijas iestādes ir sniegušas informāciju un apstiprinājušas, ka iepriekš minētie nosacījumi tiks ievēroti (sk. 19. un 32. punktu). Turklāt atbalsta intensitāte, kas shēmā paredzēta šim pasākumam, ir saskaņā ar maksimālo pieļaujamo atbalsta intensitāti, kas noteikta pamatnostādņu VII.C. nodaļā (sk. 32. punktu).

Atbalsts ieguldījumiem I pielikumā iekļautu lauksaimniecības produktu pārstrādē

- (70) Pamatnostādņu IV.B.2. nodaļa attiecas uz ieguldījumu atbalstu, kas saistīts ar lauksaimniecības produktu pārstrādi un tirdzniecību. Pamatnostādņu 42. punktā noteikts, ka ieguldījumu atbalsts, ko piešķir uzņēmumiem, kuri nodarbojas ar lauksaimniecības produktu pārstrādi un tirdzniecību, ir atzīstams par saderīgu ar Līguma 87. panta 3. punkta a) vai c) apakšpunktu, ja tas atbilst visiem nosacījumiem, kuri iekļauti vienā no šādiem noteikumiem:

- a) Regulas (EK) Nr. 70/2001 4. pants²²;
- b) Komisijas Regula (EK) Nr. 1628/2006²³;
- c) Komisijas pamatnostādnes par valstu reģionālo atbalstu 2007.–2013. gadam;
- d) Reģionos, kas nav tiesīgi saņemt reģionālo atbalstu, uzņēmumiem, kuri nav mazi vai vidēji uzņēmumi, bet kuriem ir mazāk nekā 750 darbinieku un/vai kuru apgrozījums ir mazāks nekā 200 miljoni euro, ja šādi atbalsta saņēmēji atbilst visiem citiem Ieteikuma 2003/361/EK nosacījumiem, atbalsts līdz 20 % no attaisnotajiem ieguldījumiem, kas uzskaitīti valstu reģionālā atbalsta pamatnostādnēs 2007.–2013. gadam, atbilstošs minēto pamatnostādņu attiecīgajiem noteikumiem.

VGAR

(71) Ir paziņots, ka daļa atbalsta saņēmēju pašreizējā shēmā ir mazie un vidējie uzņēmumi (sk. 34. punktu). Tāpēc var piemērot VGAR 1. iedaļas 13. panta un 2. iedaļas 15. panta noteikumus, proti:

1.1.1. atbalstu piešķir reģioniem, kam ir tiesības saņemt reģionālo atbalstu, kā noteikts attiecīgajai dalībvalstij apstiprinātajā reģionālā atbalsta kartē laikposmam no 2007. līdz 2013. gadam. Ieguldījumiem ir jāpaliek reģionā, kas saņem atbalstu, vismaz piecus vai (attiecībā uz MVU) trīs gadus pēc tam, kad ir veikts viss ieguldījums (VGAR 13. panta 2. punkts) (sk. 35. punktu un 2. tabulu);

1.1.2. Atkāpjoties no VGAR 13. panta 3. un 4. punkta, atbalsta maksimālo intensitāti ieguldījumiem lauksaimniecības produktu pārstrādei un tirdzniecībai var noteikt šādi (VGAR 13. panta 9. punkts) (sk. 2. tabulu):

- 50 % no attiecināmiem ieguldījumiem reģionos, kas atbilst Līguma 87. panta 3. punkta a) apakšpunkta kritērijiem, un 40 % no attiecināmiem ieguldījumiem citos reģionos, kam ir tiesības saņemt reģionālo atbalstu, kā noteikts reģionālā atbalsta kartē, kas attiecīgajām dalībvalstīm apstiprināta laikposmam no 2007. līdz 2013. gadam, ja atbalsta saņēmējs ir MVU (sk. arī VGAR 15. panta 4. punktu);
- 25 % no attiecināmiem ieguldījumiem reģionos, kas atbilst Līguma 87. panta 3. punkta a) apakšpunkta kritērijiem, un 20 % no attiecināmiem ieguldījumiem citos reģionos, kam ir tiesības saņemt reģionālo atbalstu, kā noteikts reģionālā atbalsta kartē, kas attiecīgajām dalībvalstīm apstiprināta laikposmam no 2007. līdz 2013. gadam, ja atbalsta saņēmējam ir mazāk nekā 750 darbinieku un/vai apgrozījums, ko aprēķina saskaņā ar šīs regulas I pielikumu, ir mazāks nekā 200 miljoni euro;

1.1.3. Robežvērtības, kas noteiktas 71. punkta b) apakšpunktā, piemēro atbalsta intensitātei, ko aprēķina kā procentus no ieguldījuma attiecināmajām materiālajām un nemateriālajām izmaksām vai kā procentuālo daļu no darbā pieņemto personu algu izmaksām (VGAR 13. panta 5. punkts un 15. panta 3. punkts) (sk. 2. tabulu);

²² OV L 10, 13.1.2001., 33. lpp. 2008. gada 29. augustā atcelta un aizstāta ar VGAR 2. iedaļu.

²³ OV L 302, 1.11.2006., 29. lpp. 2008. gada 29. augustā atcelta un aizstāta ar VGAR 1. iedaļu.

1.1.4. ja atbalstu aprēķina, pamatojoties uz materiālajām vai nemateriālajām ieguldījumu izmaksām vai — uzņēmumu pārņemšanas gadījumā — iegādes cenām, atbalsta saņēmējam ir jānodrošina finansiāls ieguldījums vismaz 25 % apmērā no attiecināmajām izmaksām, izmantojot pašu resursus vai ārējo finansējumu, tādā veidā, kas nav saistīts ar jebkādu valsts atbalstu (VGAR 13. panta 6. punkts) (sk. 2. tabulu un 12. zemspītras piezīmi).

Latvijas iestādes ir apņēmušās pilnībā ievērot visus attiecīgos VGAR nosacījumus (sk. 34. punktu).

Reģionālā atbalsta pamatnostādņēs

(72) Attiecībā uz pasākumiem²⁴, kuri neietilpst VGAR darbības jomā, Latvijas iestādes ir apņēmušās pilnībā ievērot visus attiecīgos reģionālā atbalsta pamatnostādņu nosacījumus (sk. 35. punktu), īpaši:

- Veicinoša elementa nosacījumi, ko paredz reģionālā atbalsta pamatnostādņu 38. punkts, ir izpildīti (sk. 35. c punktu).
- Shēma atteicas uz sākotnējo ieguldījumu, atbilstoši reģionālā atbalsta pamatnostādņu 34. punktam; faktiski shēma ietver ieguldījumu materiālos un nemateriālos aktīvos, kas veikti, lai izveidotu jaunu ražotni, paplašinātu esošu ražotni, dažādotu ražotnes produkciju ar jauniem papildu produktiem, būtiski mainītu esošās ražotnes kopējais ražošanas procesu (sk. 35. a punktu).
- Atbalsta pasākuma ietvaros noteikts, ka saņēmējs vismaz 25 % apmērā no attiecināmajām izmaksām nodrošina tādu finansiālu ieguldījumu no saviem līdzekļiem un finansiālais ieguldījums būs tāds, par kuru nav saņemts nekāds publisks atbalsts, atbilstoši reģionālā atbalsta pamatnostādņu 39. punktam (sk. 35. d punktu).
- No shēmas ir izslēgta atbalsta piešķiršana projektiem, kas iesākti pirms shēmas publicēšanas datuma, atbilstoši reģionālā atbalsta pamatnostādņu 108. punktam (sk. 20 punktu).
- No shēmas ir izslēgts atbalsts aizstāšanas ieguldījumiem, atbilstoši reģionālā atbalsta pamatnostādņu 34. punktam (sk. 35. b punktu).
- Shēma nodrošina, ka iegādāti aktīvie būs jaunie, atbilstoši reģionālā atbalsta pamatnostādņu 54. punktam (sk. 35. b punktu).
- Nosacījumi, kas atteicas uz izpirkumnomas izmaksām saistībā ar materiālu vai nemateriālu aktīvu iegādi, ir saskaņā ar reģionālā atbalsta pamatnostādņu 53. punktu (sk. 35. b punktu).
- Attiecībā uz atbalstu ir jāizvirza nosacījums, ka ieguldījumi jā saglabā vismaz 5 gadus pēc ieguldījumu pabeigšanas dienas, atbilstoši reģionālā atbalsta pamatnostādņu 40. punktam (sk. 35. e punktu).

---

²⁴ Apgabalos, kam nav tiesību saņemt reģionālo atbalstu, uzņēmumiem, kas nav uzskatāmi par maziem uzņēmumiem, bet kuros ir mazāk nekā 750 darbinieku un/vai kuru apgrozījums ir mazāks par 200 miljoniem euro, ja saņēmējs izpilda visas pārējās Ieteikuma 2003/361/EK prasības.

- Turklāt pasākums nodrošina, ka attaisnotajiem nemateriālajiem aktīviem jāatbilst šādiem nosacījumiem: tie ir jāizmanto vienīgi ražotnē, kas saņem reģionālo atbalstu, tie ir jāuzskata par amortizējamiem aktīviem, tie ir jāiegādājas saskaņā ar tirgus nosacījumiem un jāiekļauj uzņēmuma aktīvos un vismaz piecus gadus jā saglabā ražotnē, kas saņem reģionālo atbalstu, atbilstoši reģionālā atbalsta pamatnostādņu 56. punktam.

(73) Šim pasākumam shēmā paredzētā atbalsta intensitāte ir saskaņā ar atbalsta maksimālo pieļaujamo intensitāti dažāda veida ieguldījumiem (sk. 2. tabulu). Reģionos, kam nav tiesību saņemt reģionālo atbalstu, piemēros pamatnostādņu 42. punkta d) apakšpunkta noteikumus (sk. 13. zemspītras piezīmi).

(74) Pamatnostādņu 43. punktā ir izvirzīts noteikums, ka Komisija ieguldījumu atbalstu atļaus sniegt tikai uzņēmumiem, kas darbojas lauksaimniecības produktu pārstrādes un tirdzniecības jomā un kam ir 750 un vairāk darbinieku un apgrozījums ir 200 miljoni euro un lielāks, ja šis atbalsts atbilst visiem reģionālā atbalsta pamatnostādņu nosacījumiem, nepārsniedzot maksimālo summu, kura noteikta reģionālā atbalsta kartē, kas attiecīgajām dalībvalstīm apstiprināta laikposmam no 2007. līdz 2013. gadam, reģionos, kam ir tiesības saņemt reģionālo atbalstu. Ieguldījumu atbalstu, kas neatbilst šiem nosacījumiem, principā atzīst par nesaderīgu ar Līgumu. Nedrīkst piešķirt atbalstu saistībā ar tādu produktu ražošanu un tirdzniecību, ar kuriem atdarina vai aizstāj pienu un piena produktus. Tā kā saskaņā ar šo shēmu atbalstu nepiešķir uzņēmumiem, kuros ir vairāk nekā 750 darbinieku un/vai kuru apgrozījums ir vienāds ar vai lielāks par 200 miljoniem euro, un produktiem, ar kuriem atdarina vai aizstāj pienu un piena produktus, iepriekš minētos nosacījumus var uzskatīt par izpildītiem (sk. 34. un 25. punktu).

(75) Pamatnostādņu 44. punktā noteikts, ka Komisija neatzīs atbalstu lietotu iekārtu iegādei par saderīgu ar Līgumu, ja šādu atbalstu piešķir lieliem uzņēmumiem. Tā kā paziņotajā shēmā nav paredzētas tiesības saņemt atbalstu par lietotu iekārtu iegādi, šis nosacījums ir izpildīts (sk. 26. punktu).

(76) Pamatnostādņu 45. punktā noteikta prasība atbilstīgi Līguma 88. panta 3. punktam atsevišķi paziņot par ieguldījumu atbalstu, ja tā attaisnotie izdevumi pārsniedz 25 miljonus euro vai ja atbalsta faktiskā summa pārsniedz 12 miljonus euro. Tā kā maksimālā garantētā summa nepārsniedz LVL 600 000 (EUR 853 730), šis nosacījums ir izpildīts (sk. 23. punktu).

(77) Pamatojoties uz iepriekš minētajiem apsvērumiem, pašreizējās shēmas ietvaros paziņotie ieguldījumu atbalsta pasākumi lauksaimniecības produktu primārajā ražošanā un pārstrādē atbilst visām prasībām, kas izklāstītas reģionālā atbalsta pamatnostādņēs, kā arī pamatnostādņu IV.A., VII.C. un IV.B. nodaļā. Tāpēc tie ir saderīgi ar kopējo tirgu.

3.2.2.2. Saderība ar darbības uzsākšanas atbalstu

(78) Pamatnostādņu IV.F. nodaļu piemēro jauno lauksaimnieku darbības uzsākšanas atbalstam. Pamatnostādņu 82. pantā noteikts, ka šādu atbalstu var piešķirt tikai primārajiem ražotājiem (lauksaimniekiem). Tā kā darbības uzsākšanai paredzēta kredīta garantiju var piešķirt tikai jauniem lauksaimniekiem, šis nosacījums ir izpildīts (sk. 37. punktu).

- (79) Saskaņā ar pamatnostādņu 84. punktu Komisija atzīs, ka valsts atbalsts jaunajiem lauksaimniekiem darbības uzsākšanai ir saderīgs ar Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu, ja tas atbilst Regulas (EK) Nr. 1698/2005²⁵ 22. panta nosacījumiem un visiem šīs regulas īstenošanas noteikumiem, ko pieņēmusi Komisija.
- (80) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1698/2005 22. panta 1. punktu darbības uzsākšanas atbalstu var piešķirt tikai personām: a) kas ir jaunākas par 40 gadiem un pirmo reizi dibina lauku saimniecību kā saimniecības vadītāji; b) kam ir piemērotas profesionālas prasmes un kompetence; c) kas iesniedz attīstības (uzņēmējdarbības) plānu savas lauksaimnieciskās darbības attīstībai (sk. 39. punktu).
- (81) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1698/2005 22. panta 2. punktu atbalsts nepārsniegs minētās regulas pielikumā noteikto maksimālo apjomu (sk. 37. punktu). Turklāt jāpiebilst, ka atbalstu darbības uzsākšanai var sniegt kā vienreizēju prēmiju (maksimālais apjoms EUR 40 000) vai kā procentu likmju subsīdiju, kuras kapitalizētā vērtība nedrīkst pārsniegt EUR 40 000. Ja kombinē abu minēto veidu atbalstu, maksimālais apjoms nedrīkst pārsniegt EUR 55 000. Latvijas iestādes ir apliecinājušas, ka šie maksimālie apjomi netiks pārsniegti (sk. 37. punktu).
- (82) Regulas (EK) Nr. 1698/2005 26. panta 1. punktā paredzēts, ka jaunajiem lauksaimniekiem, kas saņem darbības uzsākšanas atbalstu, atbalstu var piešķirt ieguldījumiem, kas veikti, lai panāktu atbilstību spēkā esošiem Kopienas standartiem, ja tas ir noteikts 22. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētajā attīstības (uzņēmējdarbības) plānā. Atvieglojuma laikposms, kurā jāpanāk atbilstība standartam, nedrīkst pārsniegt 36 mēnešus, sākot no saimnieciskās darbības uzsākšanas dienas. Tā kā šajā shēmā atbalsta saņēmējam ir jāiesniedz uzņēmējdarbības plāns lauksaimnieciskās darbības attīstībai un atvieglojuma laikposms nepārsniedz 36 mēnešus no darbības uzsākšanas dienas, šis nosacījums ir izpildīts (sk. 39. punktu).
- (83) Pamatojoties uz iepriekš minētajiem apsvērumiem, šajā shēmā paredzētie atbalsta pasākumi jauno lauksaimnieku darbības uzsākšanai atbilst pamatnostādņu IV.F. nodaļā izklāstītajām prasībām. Tāpēc tie ir saderīgi ar kopējo tirgu.

3.2.3. Secinājums

- (84) Pamatojoties uz iepriekš minētajiem apsvērumiem, Latvijas iestāžu paziņotā garantiju shēma, kas attiecas uz lauku saimniecībām un lauksaimniecības produktu pārstrādi, atbilst nosacījumiem, kuri izklāstīti paziņojumā par garantijām un pamatnostādņu IV.A., IV.B., IV.F. un VII.C. nodaļā, un pamatnostādņu vispārīgajiem nosacījumiem.

4. LĒMUMS

- (85) Komisija ir ņēmusi vērā Latvijas iestāžu sniegtos apliecinājumus, ka atbalstu, ko saskaņā ar paziņoto shēmu piešķir pasākumiem, kas nav primāro ražotāju un I pielikumā iekļautu produktu pārstrādātāju ieguldījumi un jauno lauksaimnieku darbības uzsākšana, sniegs saskaņā ar Komisijas 2007. gada 20. decembra Regulu (EK) Nr. 1535/2007²⁶ par EK līguma 87. un 88. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam lauksaimniecības produktu ražošanas nozarē (pasākumi primāro ražotāju atbalstam) un saskaņā ar Komisijas

²⁵ Padomes 2005. gada 20. septembra Regula (EK) Nr. 1698/2005 par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA); OV L 277, 21.10.2005., 1.–40. lpp.

²⁶ OV L 337, 21.12.2007., 35. lpp.

2006. gada 15. decembra Regulu (EK) Nr. 1998/2006²⁷ par Līguma 87. un 88. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam (pasākumi lauksaimniecības produktu un citu, I pielikumā neiekļautu, produktu²⁸ pārstrādātāju atbalstam).

(86) Attiecībā uz citiem shēmā paredzētajiem pasākumiem jānorāda, ka pārbaudījusi paziņoto garantiju shēmu un ņemot vērā galvenos valsts atbalsta noteikumus, Komisija secina, ka ir izpildīti visi attiecīgie nosacījumi Līguma 87. panta 3. punkta c) apakšpunkta piemērošanai. Tāpēc Komisija ir nolēmusi necelt iebildumus pret paziņoto shēmu, jo tā tiek uzskatīta par saderīgu ar kopējo tirgu.

Ja šajā vēstulē ir konfidenciāla informācija, ko nedrīkst publicēt, lūdzu, informējiet Komisiju piecpadsmit darbdienu laikā pēc vēstules saņemšanas. Ja Komisija nesaņems pamatotu prasību līdz paredzētā termiņa beigām, tiks uzskatīts, ka Jūs piekrītat šīs vēstules pilnīgai publicēšanai autentiskā valodā tīmekļa vietnē http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/.

Šāds pieprasījums, kurā norādīta attiecīgā informācija, jānosūta ierakstītā vēstulē vai pa faksu uz šādu adresi:

European Commission
Directorate-General for Agriculture and Rural Development
Directorate M
Office: Loi 130 5/98A
B-1049 Brussels
Fakss: 0032 2 2967672

Ar cieņu,
Komisijas vārdā —

Komisijas locekle
Mariann FISCHER BOEL

---

²⁷ OV L 379, 28.12.2006., 5. lpp.

²⁸ Atbalstu zvejai un akvakultūrai sniegs saskaņā ar Komisijas 2007. gada 24. jūlija Regulu (EK) Nr. 875/2007 par EK līguma 87. un 88. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam zivsaimniecības nozarē, OV L 193, 25.7.2007., 6. lpp.